

Abraham-sopimukset

Diplomaattista ja taloudellista normalisaatiota symboloivat Abraham-sopimukset allekirjoitettiin Washington D.C.:ssä syyskuussa 2020 Bahrainin, Israelin, Yhdistyneiden Arabiemiraattien (UAE) ja Yhdysvaltojen, sekä myöhemmin Marokon ja Sudanin toimesta. Sopimusten allekirjoitus oli ristiriidassa Bahrainin ja UAE:n aikaisempaan linjaan ja tukeen vuoden 2002 "Arab Peace Initiative" -rauhanaloitteelle, jossa asetettiin kriittiset ehdot Israel-suhteiden normalisaatiolle sekä vaadittiin itsenäisen Palestiinalaisvaltion perustamista. Monet palestiinalaiset, mukaan lukien Palestiinalaishallinnon presidentti Mahmoud Abbas sekä useat PLO:n johtohahmot kritisoivat Abraham-sopimuksia "selkään puukottamisena", ja erkanemisena vuoden 2002 rauhanaloitteesta. Vaikka lokakuussa 2023 alkanut kansanmurha Gazassa on kasvattanut laajalti Israelinvastaisuutta arabivaltioiden sisällä, ei suuria muutoksia poliittiseen päätöksentekoon olla tehty, eikä sopimuksia Israelin kanssa olla kumottu. Siten sopimukset edustavat muutosta pitkään Palestiina-solidarisuuden historiaan alueella, ja symboloivat uutta normalisaation aikakautta eri maiden omien (taloudellisten) intressien nimissä.

Lähteet:

The Abraham Accords: Israel-Gulf Arab Normalisation. (2020). *Strategic Comments*, 26(8), iv–v. <https://doi.org/10.1080/13567888.2020.1853892>

Harutyunyan, L. (2025). The Abraham Accords and Normalization between Arab Countries and Israel: The Impact of the Gaza-Israeli War of 2023: The Abraham Accords and Normalization between Arab Countries and Israel: The Impact of the Gaza-Israeli War of 2023. *Journal for Interdisciplinary Middle Eastern Studies*, 11(1), 103–134. <https://doi.org/10.26351/JIMES/11-1/5>

Akateeminen kansanmurha

Koulutuksen massatuhoaminen tietyllä alueella. Tähän sisältyy koulutusinstituutioiden tahallinen tuhoaminen, professorien, opettajien ja opiskelijoiden massamurhaaminen sekä opetusmateriaalien tuhoaminen. Akateemisen kansanmurhan motiivina on kolonisoiduissa/miehitetyillä alueilla opettavien normien, arvojen ja historian kontrolloiminen. Tällä tavalla voidaan hallita tehokkaammin sitä, miten kyseisen alueen asukkaat ajattelevat kolonisoivasta/miehitävästä voimasta. Israel on systemaattisesti tuhonnut Gazan kaikki yliopistot ja 95% Gazan kouluista. Tämän lisäksi Israel on on tappanut suhteellisen suuren määrän Gazan professoreista ja opettajista.

Lähteet:

Köse, Talha; Özcan, Mesut; Karakoç, Ekrem (2016) "A Comparative Analysis of Soft Power in the MENA Region: The Impact of Ethnic, Sectarian, and Religious Identity on Soft Power in Iraq and Egypt". *Foreign Policy Analysis*. 12 (3): 354–373.

<https://zoltangluck.net/wp-content/uploads/2024/05/american-anthropologist-2024-glc3bcck-introduction-e28090-anthropology-and-the-security-encounter-toward-an-abolitionist.pdf>

<https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/2025-07/Gaza%20update%202025%20final%20072025.pdf>

Antisemitismi

Juutalasiin kohdistuva irrationaalinen viha ja/tai pelko. Vaikka Gazassa tällä hetkellä toteutuva kansanmurha on lisännyt antisemitististä retoriikkaa ympäri maailmaa, Israel on myös käyttänyt termiä väärin omien tarkoitusperiensä mukaisesti. Israelin valtion mukaan antisemitismi on kaikkea Israelin valtiota vastaan kohdistuva kritiikkiä, oli kritiikki ansaittua tai ei. Tällä yritetään virheellisesti rinnastaa Israelin valtio kaikkiin juutalasiin, vaikka monet juutalaiset ovat kritisoivat Israelin toimia.

Lähteet:

https://www.passia.org/media/filer_public/90/13/90137bde-26ed-4f4e-b79b-272c511c55d6/dictionary_of_palestinian_political_terms.pdf

<https://www.reuters.com/world/americas/antisemitic-anti-israeli-attacks-around-world-since-october-7-2023-2025-10-02/>

Apartheid (kirj. "Erillisuus")

Afrikaansin kielen sana, joka tarkoittaa 'erillisyyttä'. Sanaa käytettiin alun perin kuvaamaan Etelä-Afrikassa valkoisen vähemmistön ylläpitämää rotuerottelujärjestelmää, jossa valkoihoiset ja tummaihoiset eriteltiin toisistaan. Se määritellään rikokseksi ihmisyyttä vastaan Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännössä, jossa sitä kuvataan "epäinhimillisinä tekoina... jotka tehdän institutionalisoidussa järjestelmässä, jossa yksi etninen ryhmä systemaattisesti sortaa ja hallitsee toista etnistä ryhmää tai ryhmiä tarkoituksenaan ylläpitää kyseistä järjestelmää". Israelia on kuvailtu apartheid-hallinnoksi sen palestiinalasiin kohdistaman erottelupolitiikan vuoksi. Miehitetyllä Länsirannalla tämä ilmenee esimerkiksi toisistaan eroteltujen "turvallisuusvyöhykkeiden", valtateiden, niillä sijaitseviksi tarkastuspisteiden sekä Länsirannan muurin kautta. Samojen liikkumisrajoitusten myötä palestiinalaisten pääsyä veteen, viljelysmaahan, öljyyn, muihin luonnonvaroihin, sekä vyöhykkeeltä toiselle, on rajoitettu. Erottelupolitiikka näkyy myös esimerkiksi siinä, miten arabiankielisille kouluille annetaan huomattavasti pienemmät budjetit kuin hepreankielisille vastineilleen.

Lähteet:

B'Tselem. (2004, August). Forbidden roads: Israel's discriminatory road regime in the West Bank (Information sheet). <https://www.btselem.org>

Clarno, A. (2017). Neoliberal Apartheid: Palestine/Israel and South Africa after 1994 / Andy Clarno. University of Chicago Press. <https://doi.org/10.7208/9780226430126>

Veracini, L. (2006). Israel and settler society / Lorenzo Veracini. Pluto Press.

Arabikapina (1916–1918)

Arabikapina alkoi ensimmäisen maailmansodan aikana vuonna 1916 Mekan šarifi Hussein bin Alin johdolla Osmanivaltakuntaa vastaan. Iso-Britannia tuki kapinaa sotilaallisesti ja taloudellisesti. Sen tavoitteena oli arabien itsenäistyminen Osmanivallasta. Arabijoukot valtasivat useita strategisesti tärkeitä kaupunkeja, kuten Aqaban ja Damaskoksen, ja olivat merkittävässä osassa Osmanivaltakunnan kukistumista alueella.

Arabikapinaa pidetään keskeisenä tapahtumana arabinationalistisessa historiankirjoituksessa. Sodan jälkeiset eurooppalaiset sopimukset, kuten Sykes–Picot-sopimus ja mandaattijärjestelmä, estivät kuitenkin yhtenäisen, itsenäisen arabivaltion muodostumisen.

Lähteet:

Eugene Rogan, *The Fall of the Ottomans* (2015), pp. 235–276.

David Fromkin, *A Peace to End All Peace* (1989), pp. 231–262.

George Antonius, *The Arab Awakening* (Philadelphia: J.B. Lippincott, 1939), pp. 248–302.

[Britannica – Arab Revolt](#)

Arabikapina Palestiinassa (1936–1939): Vuosien 1936–39 arabikapina oli laaja kansannousu Iso-Britannian siirtomaahallintoa ja kasvavaa juutalaista asutusta vastaan mandaattiajan Palestiinassa. Kapina alkoi yleislakkona vuonna 1936 ja muuttui myöhemmin aseelliseksi vastarinnaksi, johon osallistui maaseudun sissiryhmittymiä, kaupunkien poliittisia järjestöjä ja laajoja kansanjoukkoja.

Britannia vastasi kapinaan voimakkaalla sotilaallisella tukahduttamisella, johon kuuluivat joukkopidätykset, ulkonaliikkumiskiellot, asutuksen tuhoaminen ja teloitukset. Kapina heikensi merkittävästi palestiinalaista poliittista ja sotilaallista johtoa ennen vuoden 1948 sotaa, samalla kun sionistiset aseelliset järjestöt vahvistuivat Britannian tuella.

Lähteet:

Ted Swedenburg, *Memories of Revolt* (Fayetteville: University of Arkansas Press, 2003), pp. 1–22, 97–126.

Matthew Hughes, *Britain's Pacification of Palestine* (Cambridge: Cambridge University Press, 2019), pp. 52–103.

Ghassan Kanafani, *The 1936–39 Revolt in Palestine* (New York: Committee for a Democratic Palestine, 1972), pp. 7–41.

[Britannica – Arab Revolt in Palestine](#)

Arab Peace Initiative

Oli kruununprinssi Abdullah bin Abdulaziz al-Saudin vuoden 2002 Arabiliiton huippukokouksessa esittämä rauhanaloite (alun perin “the Saudi Peace Initiative”), jossa vaadittiin Israel-Palestiinan konfliktin lopettamista, Israelin vetäytymistä miehityiltä alueilta sekä palestiinalaisvaltion perustamista, jonka pääkaupunki olisi Itä-Jerusalem. Vastineeksi kaikki arabivaltiot normalisoisivat suhteensa Israeliin. Arabiliiton jäsenmaat hyväksyivät aloitteen. Israelin hallitukset eivät ole koskaan virallisesti vastanneet siihen.

Lähteet:

Geneva Initiative. (n.d.). *Arab Peace Initiative*. https://genevaaccord.org/cool_timeline/arab-peace-initiative/

Podeh, E. (2014). Israel and the Arab Peace Initiative, 2002-2014: A Plausible Missed Opportunity. *The Middle East Journal*, 68(4), 584–603. <https://doi.org/10.3751/68.4.15>

Asuttajakolonialismi

Poiketen “tavanomaisesta” kolonialismista, asuttajakolonialismin tavoitteena ei ole taloudellisen hyödyn tavoittelu, vaan asutuksen perustaminen uudelle alueelle, joka tehdään alkuperäisväestöjen kustannuksella. Asuttajakolonialistiseen ideologiaan kuuluu keskeisesti maan “tyhjentäminen” uutta asutusta varten, mikä tarkoittaa usein väkivaltaa ja alkuperäisväestön pakkosiirtoja. Israel on asuttajakolonialistinen valtio. Muita esimerkkejä asuttajakolonialismista ovat esimerkiksi Yhdysvallat, Kanada, Australia sekä Ranskan Algeria.

Lähteet:

Wolfe, P. (1999). *Settler colonialism and the transformation of anthropology: the politics and poetics of an ethnographic event* / Patrick Wolfe. Cassell.

Zhumatay, G., & Yskak, A. (2024). A COMPARATIVE ANALYSIS OF FRENCH AND ZIONIST SETTLER COLONIALISM IN ALGERIA AND PALESTINE. *KazMU Habarşysy. Şygystanu Seriäsy*, 110(3), 4–15. <https://doi.org/10.26577/JOS.2024.v110.i3.01>

Balfourin julistus

Balfourin julistus oli Iso-Britannian hallituksen 2. marraskuuta 1917 antama lausunto, joka annettiin ulkoministeri Arthur James Balfourin kirjeeseessä lordi Rothschildille, Britannian juutalaisyhteisön johtohahmolle. Julistuksessa Britannia ilmaisi tukensa “juutalaisen kansallisen kodin” perustamiselle Palestiinaan sillä ehdolla, ettei alueen ei-juutalaisten yhteisöjen oikeuksia loukattaisi.

Julistus oli merkittävä diplomaattinen voitto sionistiselle liikkeelle ja siitä tuli osa Britannian mandaattijärjestelmää Palestiinassa. Palestiinalaiset ja monet muut arabiryhmät vastustivat julistusta, koska se annettiin ilman alueen arabienemmistön kuulemista, ja koska sen nähtiin tukevan imperialistista, sionistista asuttajakolonialismia.

Lähteet:

Jonathan Schneer, *The Balfour Declaration* (New York: Random House, 2010), pp. 332–369.

Rashid Khalidi, *The Hundred Years' War on Palestine* (New York: Metropolitan Books, 2020), pp. 31–49.

Charles D. Smith, *Palestine and the Arab-Israeli Conflict* (2021), pp. 90–95.

[UK National Archives – Balfour Declaration](#)

BDS

Boikotti, sijoitusten vetäminen ja pakotteet – on palestiinalaislähtöinen, maailmanlaajuinen liike, jonka 170 palestiinalaista ammattiliittoa, ammattijärjestöä, pakolaisverkostoa, naisjärjestöä ja muuta kansalaisyhteiskunnan edustajaa käynnisti vuonna 2005. Se vaatii kohdennettua boikottia, sijoitusten vetämistä ja pakotteiden asettamista israelin palestiinalaisalueiden miehitykseen osallisille tahoille. Liike vaatii, että Israel 1) lopettaa kaikkien arabimaiden miehityksen ja kolonisoinnin sekä purkaa muurin, 2) tunnustaa Israelin arabipalestiinalaisten kansalaisten perusoikeudet täyteen tasa-arvoon ja 3) kunnioittaa, suojelee ja edistää palestiinalaispakolaisten oikeuksia palata koteihinsa ja omaisuuteensa YK:n päätöslauselman 1948 mukaisesti.

Boikottikehotteet koskevat Israelin valtiota sekä osallisia israelilaisia instituutioita, kuten urheilujoukkueita, kulttuuritahoja, akatemiaa sekä yrityksiä. BDS-verkkosivuston mukaan

divestointikampanjat *kehottavat pankkeja, paikallisneuvostoja, kirkkoja, eläkerahastoja ja yliopistoja vetämään sijoituksensa pois Israelin valtiosta sekä kaikista israelilaisista ja kansainvälisistä yrityksistä, jotka ylläpitävät Israelin apartheidia*. Valtioita kehoitetaan asettamaan taloudellisia sanktioita kieltämällä liiketoiminta israelilaisten siirtokuntien kanssa, irtisanomalla vapaakauppasopimukset ja kieltämällä Israelin osallistuminen kansainvälisiin foorumeihin. Nämä taktiikat pohjaavat Etelä-Afrikan apartheid-hallinnon kanssa toimineisiin tahoihin kohdistettuihin menestyneisiin boikotteihin. BDS luettelee ensisijaisia boikottikohteita, painostuskohteita sekä orgaanisia boikottitoimia, joita se tukee.

Lähteet:

BDS Movement. <https://bdsmovement.net/>

Brittiläinen mandaatti

Iso-Britannian mandaatti Palestiinassa perustettiin Kansainliiton toimesta vuonna 1922 Osmanivaltakunnan romahduksen jälkeen. Britannia hallitsi Palestiinaa vuoteen 1948 asti mandaattijärjestelmän puitteissa, jonka alkuperäisenä tarkoituksena oli valmistella alueita itsehallintoon. Mandaattiin sisällytettiin Balfourin julistuksen periaatteet, joiden mukaan Britannia sitoutui tukemaan ”juutalaisen kansallisen kodin” perustamista Palestiinaan samalla kun ei-juutalaisen väestön kansalais- ja uskonnollisia oikeuksia tuli suojella.

Mandaattiajan aikana jännitteet palestiinalaisarabien ja juutalaisten siirtolaisten välillä kasvoivat enenevästi. Iso-Britannia ei onnistunut sovittamaan yhteen osapuolten ristiriitaisia poliittisia tavoitteita, mikä johti toistuviin levottomuuksiin, kuten vuosien 1936–39 palestiinalaiseen arabikapinaan. Mandaatti päättyi vuonna 1948 sisällissodan ja Britannian vetäytymisen seurauksena.

Lähteet:

Martin Bunton, *The Palestinian-Israeli Conflict* (Oxford: Oxford University Press, 2013), pp. 11–33.

Charles D. Smith, *Palestine and the Arab-Israeli Conflict* (Boston: Bedford/St. Martin’s, 2021), pp. 89–118.

Tom Segev, *One Palestine, Complete* (New York: Henry Holt, 2000), pp. 35–62.

[Avalon Project – Palestine Mandate](#)

Dekolonialismi

Dekolonialismi, tai kolonialisminvastaisuus on aate ja tapa järjestäytyä. Dekoloniaalisiin periaatteisiin kuuluu esimerkiksi alkuperäiskansojen maiden, olemisen tapojen, sekä kulttuurillisten ja aineellisten olosuhteden vapauttaminen eurosentrisen sarron ja yivallan

muodoista. Se on yleisesti käsitelty sitä, kuinka kolonialismin ilmentymänä kolnialinen ajattelutapa voi pysyä yhteiskuntarakenteissa, vaikka valtion sisällä olisikin tapahtunut jonkin verran dekolonisaatiota. Tunnettuja teoreetikoita ovat m.m. C.L.R. James, Aimé Césaire, Albert Memmi, Frantz Fanon ja Edward Said, joka on kirjoittanut paljon Palestiinasta. Palestiinalaisten vastarintaa voidaan pitää dekolonialistisena itsenäisyystaisteluna sekä sionismin kolonialistisen logiikan ja taktiikan että palestiinalaisten harjoittaman vastarinnan vuoksi.

Lähteet:

Anthony, D. D. (2025). Decolonialism. Beyond Doctrine: Alternative and Critical Approaches to Law (The Federation Press), 189–207.

Sumud. (2024, August 28). Understanding Palestine: colonialism, apartheid, occupation. Sumud. Available at: <https://www.sumud.fi/en/background-on-palestine-colonialism-apartheid-and-occupation/>

Edward Said

Edward Said (1935-2003) oli palestiinalais-amerikkalainen akateemikko ja aktivisti. Hänen tunnetuin teoksensa on *Orientalismi*, joka kritisoi länsimaalaisten mystiikantäytteistä kuvaa "itämaista". Said syntyi Jerusalemissa ja joutui pian pakenemaan Palestiinasta Nakban aikana ensin Egyptiin ja sitten Yhdysvaltoihin. Hän työskenteli Columbian yliopistossa professorina vuodesta 1963 kuolemaansa asti vuonna 2003. Said oli myös osa Palestiinan kansalliskokousta, missä hän puhui kahden valtion mallin ja palestiinalaisten paluuoikeuden puolesta. Hän kuitenkin erosi kansalliskokouksesta vuonna 1993, sillä hän vastusti Oslon rauhanprosessin tulosta. Oslon rauhanprosessista pettyneenä hän kannatti myöhemmin yhden valtion mallia, jossa israelilaisilla ja palestiinalaisilla olisi yhtäläiset oikeudet. Said on yhä arvostettu henkilö palestiinalaisten sekä palestiinalaismyönteisten akateemikkojen keskuudessa, ja Kolumbian yliopistossa on jopa hänen nimeään kantava professuuri.

Lähteet:

<https://www.britannica.com/biography/Edward-Said>

<https://www.nytimes.com/2003/09/26/arts/edward-w-said-literary-critic-advocate-for-palestinian-independence-dies-67.html>

<https://www.nytimes.com/1999/01/10/magazine/the-one-state-solution.html>

<https://history.columbia.edu/person/khalidi-rashid/>

Ensimmäinen Intifada

Palestiinalaisten kansannousu Länsirannalla, Itä-Jerusalemissa ja Gazassa. Ensimmäisen intifadan alkulähteenä pidetään usein neljän palestiinalaisen siviilin kuolemaa Israelin tarkastuspisteellä Gazassa, mutta taustalla vaikutti myös kytenyt turhautuneisuus kaksikymmentä vuotta jatkuneeseen Israelin miehitykseen. Palestiinalaiset käyttivät kansannousun taktiikoina muun muassa mielenosoituksia, lakkoja, kivien heittämistä israelilaisia sotilaita kohti, verojen maksamisesta kieltäytymistä Israelille sekä muita kansalaistottelemattomuuden ja väkivallattoman vastarinnan muotoja. Israel vastasi brutaalilla ja suhteettomalla väkivallalla, jonka seurauksena kuoli yli 1100, loukkaantui yli 100 000 ja vangittiin yli 120 000 palestiinalaista. Ensimmäinen intifada hiipui vähitellen Israelin repression ja PLO:n poliittisen puuttumisen seurauksena. Käytännössä sen katsotaan päättyneen vuonna 1993, kun ensimmäiset Oslon sopimukset allekirjoitettiin Israelin ja PLO:n välillä.

Lähteet:

Institute for Middle East Understanding. (n.d.). *Explainer: The first intifada*. IMEU. <https://imeu.org/resources/resources/explainer-the-first-intifada/240> (imeu.org)

Karkar, S. (2007, December 10). *The first intifada 20 years later. The Electronic Intifada*. <https://electronicintifada.net/content/first-intifada-20-years-later/7251> (electronicintifada.net)

Etninen puhdistus

Rodullisen, etnisen ja/tai uskonnollisen ryhmän poistaminen tietyltä alueelta väkisin ja systemaattisella tavalla, jotta kyseisetä alueesta tulisi etnisesti yhtenäinen. Etnistä puhdistusta voidaan toteuttaa esimerkiksi väestön karkoittamisella väkivaltaisoin keinoin sekä tuhoamalla karkotetun kansan omaisuutta, jotta heillä olisi vähemmän syitä palata takaisin kotimaahansa. Israel on harjoittanut etnistä puhdistusta esimerkiksi Nakban aikana. Tämän lisäksi etnistä puhdistusta on ollut palestiinalaisten pakkoevakuointi Pohjois-Gazasta Etelä-Gazaan vuodesta 2023 lähtien.

Lähteet:

Khalidi, Rashid (2020) *The Hundred Years' War on Palestine* (pp. 12, 73, 76) Metropolitan Books.

<https://www.pbs.org/newshour/world/israel-orders-evacuation-of-1-million-in-northern-gaza-in-24-hours>

<https://web.archive.org/web/20240805100858/https://www.un.org/en/genocideprevention/ethnic-cleansing.shtml>

Gazan saarto (2007)

Kesäkuussa 2007 Hamasin valtaannousun jälkeen Israel asetti Gazan kaistalle saarron, joka koski sekä maa- meri ja ilmatilaa. Saarto oli jälleen yksi Israelin miehityksen intensifikaatio. Saarto on edelleen voimassa, ja Gazan palestiinalaiset ovat olleet "jumissa" kaistalla jo ennen kansanmurhan alkamista, ilman vapaata pääsyä muille miehitetyle palestiinalaisalueille ja ulkopuoliseen maailmaan. Saarto on vaikuttanut laajasti palestiinalaisten elämään Gazassa, muun muassa aiheuttamalla lähes täydellisen taloudellisen romahduksen, korkeaa työttömyyttä, ruokaturvaa koskevia ongelmia ja riippuvuutta avusta sekä vaikeuttamalla yhteydenpitoa Gazan ulkopuolella asuviin perheenjäseniin. Saarto on myös heikentänyt peruspalveluiden laatua ja estänyt kotien jälleenrakentamista ja korjaamista Israelin hyökkäysten jälkeen. Saarron alla olevaa Gazaa on kutsuttu maailman suurimmaksi avovankilaksi.

Lähteet:

B'Tselem. (n.d.). *The Gaza Strip*. Retrieved May 17, 2026, from https://www.btselem.org/gaza_strip

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs. (2011). *Easing the blockade: Assessing the humanitarian impact on the population of the Gaza Strip*. United Nations. https://unispal.un.org/pdfs/OCHA_BLOCKADE.pdf

Gazan vuoden 2008 sota

Joulukuussa 2008 Israel käynnisti Gazan kaistalla "Cast Lead" -sotilasoperaation, joka tunnetaan myös ensimmäisenä Gazan sotana. "Terrorisminvastainen" operaatio kesti 22 päivää, joiden aikana Israel tappoi arviolta 1400 palestiinalaista, mukaan lukien 300 lasta. Operaation aikana kuoli enemmän Palestiinalaisia ja tuhottiin enemmän omaisuutta ja infrastruktuuria kuin minkään aiemman Israelin sotilasoperaation aikana. Gazan rajat pysyivät saarrettuina koko operaation ajan. Siviileillä ollut mahdollisuutta paeta, eikä missään ollut paikkaa, jossa turvallisuus olisi ollut taattua. Lisäksi Israel pakotti palestiinalaiset useaan otteeseen toimimaan "ihmiskilpinä". Vuoden 2008 sota oli ensimmäinen monista Israelin Gazassa aloittamista sotilasoperaatioista, mukaan lukien vuosien 2012, 2014, 2021 sodat sekä käynnissä olevan kansanmurhan.

Lähteet:

Amnesty International. (2009). *Israel/Gaza: Operation "Cast Lead": 22 days of death and destruction* <https://www.amnesty.org/fr/wp-content/uploads/2021/07/mde150212009eng.pdf>

B'Tselem. (n.d.). *The Gaza Strip*. Retrieved May 17, 2026, from https://www.btselem.org/gaza_strip

Ghassan Kanafani

Ghassan Kanafani (1936-1972) oli palestiinalainen militantti ja kirjailija, joka oli marxilais-leniniläisen Palestiinan vapautuksen kansanrintaman (PVK) avainhenkilöitä. Kuten monet tunnetuista palestiinalaisista, hän joutui pakenemaan perheensä kanssa kodistaan Nakban takia. Kanafani muutti perheensä kanssa Syyriaan, mutta joutui lähtemään sieltä, kun hänet erotettiin Damaskoksen yliopistosta johtuen suhteistaan Arabien kansallisliikkeeseen. Damaskoksesta hän muutti Kuwaitiin ja sieltä Libanoniin. Beirutissa hän liittyi PVK:hon vuonna 1967 ja kirjoitti puolueen ohjelman vuonna 1969. Uuden ohjelman myötä puolueesta tuli virallisesti marxilais-leniniläinen puolue. Kanafani salamurhattiin vuonna 1972 Beirutissa, kun Israelin tiedustelupalvelun Mossadin asentama autopommi räjähti. Hän on yhäkin yksi kunnioitetuimmista kirjoittajista palestiinalaisten keskuudessa, ja *Men in the Sun* on hänen merkittävin teoksensa.

Lähteet:

<https://www.palestineremembered.com/Acre/Acre/Story168.html>

<https://www.newarab.com/features/memoriām-ghassan-kanafani-palestinian-novelist-and-political-activist-0>

Bashkin, O. (2010). Nationalism and Liberal Thought in the Arab East: Ideology and Practice. (pp. 96). Routledge.

Geneva IV

Siviilien suojelua sodan aikana koskeva Geneven yleissopimus (IV) hyväksyttiin 12. elokuuta 1949. Se on yksi neljästä vuoden 1949 yleissopimuksen konventiosta, jotka muodostavat kansainvälisen humanitaarisen oikeuden perustan. Geneven IV-yleissopimus koskee suojeltujen siviilien kohtelua miehityillä alueilla. Yleissopimuksen suojelemat henkilöt määritellään 4 artiklassa seuraavasti

[H]enkilöt, jotka tiettyinä hetkenä ja millä tahansa tavalla joutuvat konfliktin tai miehityksen sattuessa sellaisen konfliktin osapuolen tai miehittäjävallan valtaan, jonka kansalaisia he eivät ole.

Yleissopimus velvoittaa muun muassa kaikki osapuolet suojelemaan siviilisairaaloita ja niiden henkilökuntaa (18 ja 20 artikla), kieltää suojeltujen henkilöiden pakkosiirron tai karkottamisen miehityltä alueelta (49 artikla), suojeltujen henkilöiden murhan, kidutuksen, ruumiillisen rangaistuksen ja muut julmuudet (32 artikla) sekä kaikenlaiset kollektiiviset rangaistukset (33 artikla) ja panttivankien ottamisen (34 artikla).

Yleissopimuksen on ratifioinut 196 valtiota, mukaan lukien Palestiina ja Israel. Israel on jatkuvasti rikkonut useita artikloja, kuten artiklaa 49, rakentamalla siirtokuntia miehityille alueille, joilla se kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaan toimii miehittäjänä. Sam

oin seon purkanut asuntoja, eestänyt siviilien liikkumisen ja erityisesti lokakuusta 2023 lähtien kohdistanut iskuja siviileihin sekä tuhonnut noin 75 prosenttia Gazan siviili-infrastruktuurista.

Lähteet:

<https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/gciv-1949?activeTab=>

<https://news.un.org/en/story/2023/09/1141572>

<https://www.hrw.org/reports/2001/israel/hebron6-04.htm#:~:text=Israel%20ratified%20the%20Geneva%20Conventions%20on%20July%206%2C%201951.>

https://www.trtworld.com/article/18194934?_rt=1

Hasbara

Sionistisen hallinnon viestintästrategia, joka kattaa sekä joukkoviestinnän, henkilöiden välisen vuorovaikutuksen että erilaiset kulttuuridiplomatian muodot. Niiden tavoitteena on esittää Israel ulkomailla myönteisessä valossa sekä hallita narratiivia ja hankkia hyväksyntää miehitykselle, apartheidille ja kansanmurhalle. Pinkkipesu on tästä hyvinkin näkyvä esimerkki. Hasbaran voidaan myös nähdä vaikuttavan siihen, miten kansanmurha esitetään ulkomaisissa tiedotusvälineissä. Esimerkiksi NY Times ohjeistaa välttämään sanoja kuten ”kansanmurha”, ”etninen puhdistus” ja ”miehitetty alue” raportoitaessa Gazasta. Alun perin Theodor Hertzl nimitti tätä yksinkertaisesti propagandaksi, mutta termin hasbara otti käyttöön maailman sionistijärjestön viides puheenjohtaja Nahum Sokolow.

Lähteet:

<https://theintercept.com/2024/04/15/nyt-israel-gaza-genocide-palestine-coverage/>

Historiallinen Palestiina

”Historiallinen Palestiina” viittaa maantieteelliseen alueeseen Välimeren ja Jordanjoen välissä. Historiallisesti alue kuului osaksi Bilad al-Shamia eli niin sanottua Suur-Syyriaa. Käsitettä käytetään historiallisissa, poliittisissa ja kulttuurisissa yhteyksissä kuvaamaan aluetta, johon nykyisin kuuluvat Israel, miehitetty palestiinalaisalueet (Länsiranta, Itä-Jerusalem sekä Gazan kaista) ja joissakin yhteyksissä myös muita lähialueita historiallisesta aikakaudesta riippuen.

Osmanivaltakunnan aikana (1516–1917) Palestiinaa ei hallittu yhtenäisenä provinssina, vaan alue jakautui useisiin hallinnollisiin piireihin, kuten Jerusalemin, Nablusin ja Akon alueisiin. 1800- ja 1900-luvuilla, erityisesti Brittiläisen mandaatin aikana, ”Palestiina” sai selkeämmän alueellisen ja poliittisen merkityksen. Palestiinalainen kansallinen identiteetti kehittyi

suhteessa paikallisiin yhteiskuntarakenteisiin, Osmanivaltakunnan uudistuksiin, eurooppalaiseen kolonialismiin, arabinationalismiin ja sionistiseen asutukseen.

Lähteet:

Rashid Khalidi, *Palestinian Identity: The Construction of Modern National Consciousness* (New York: Columbia University Press, 1997), pp. 18–35.

Ilan Pappé, *A History of Modern Palestine* (Cambridge: Cambridge University Press, 2004), pp. 10–27.

Beshara Doumani, *Rediscovering Palestine* (Berkeley: University of California Press, 1995), pp. 1–15.

[United Nations – Question of Palestine](#)

Ihmisoikeudet

Oikeudet, jotka kuuluvat jokaiselle elossa olevalle ihmiselle, riippumatta heidän sukupuolestaan, etnisestään taustastaan, uskonnostaan tai muihin näihin verrattavista seikoista. Nämä oikeudet julistettiin YK:n vuoden 1948 ihmisoikeusjulistuksessa. Ihmisoikeuksia ovat esimerkiksi oikeus elämään, oikeus koulutukseen ja orjuuden kieltö. Israel on toistuvasti rikkonut ihmisoikeuksia Gazassa ja Länsirannalla. Se esimerkiksi rajoittaa palestiinalaisten koulutusmahdollisuuksia sekä Gazassa että Länsirannalla sulkemalla (ja pommittamalla) kouluja näillä alueilla. Israel myös rajoittaa Palestiinalaisten liikkumismahdollisuuksia ylläpitämällä Länsirannassa tarkastuspisteitä.

Lähteet:

<https://www.ohchr.org/en/human-rights/universal-declaration/translations/english>
<https://www.ohchr.org/en/press-releases/2024/02/israelopt-un-experts-appalled-reported-human-rights-violations-against>

<https://web.archive.org/web/20240616093841/https://www.ohchr.org/en/press-releases/2024/04/un-experts-deeply-concerned-over-scholasticide-gaza>
<https://web.archive.org/web/20140108153640/http://unispal.un.org/UNISPAL.NSF/0/8F5CBCD2F464B6B18525791800541DA6>

Intifada I. “Kansannousu”

Arabinkielinen sana kansannousulle. Termiä käytetään arabimaiden ulkopuolella kuvaamaan palestiinalaisten Israelin vastaisia kansannousuja. Ensimmäinen intifada vuosina 1987-1993 johti Oslon rauhanprosessiin. Vuosina 2000-2005 tapahtunut toinen intifada johti Israelin

hetkittäiseen vetäytymiseen Gazan kaistalta. Nykyistä kansanmurhaa Gazassa on kuvattu kolmanneksi intifadaksi.

Lähteet:

<https://www.aljazeera.com/gallery/2023/12/8/history-illustrated-the-first-intifada-against-israel>

http://news.bbc.co.uk/2/hi/middle_east/3677206.stm

<https://www.middleeastmonitor.com/20240910-the-third-intifada-is-in-its-gestation-period/>

Islamofobia

Muslimeihin ja islamin uskontoon kohdistuva irrationaalinen viha ja/tai pelko. Islaminvastainen retoriikka on lisääntynyt länsimaissa "terrorisminvastaisen sodan" julistamisen jälkeen. Islamin uskonnon vastaisuutta on lisännyt myös muslimipakolaisten saapuminen länsimaihin. Islamofobian kasvun uusi aalto on ilmennyt etenkin Israelissa ja Yhdysvalloissa lokakuun 7. päivän hyökkäysten jälkeen. Esimerkkinä tästä olkoon kolmen palestiinalaisopiskelijan ampuminen Yhdysvalloissa vuonna 2023. Teon uskottiin olevan viharikos.

Lähteet:

<https://eu.burlingtonfreepress.com/story/news/crime/2023/11/27/shooting-burlington-vermont-arrest-victims-possible-hate-crime-north-prospect-street/71715148007/>

<https://www.nyulawreview.org/wp-content/uploads/2020/04/NYULawReviewOnline-95-Beydoun.pdf>

Israelin puolustusvoimat (IDF)

Israelin puolustusvoimat (IDF) ovat vuonna 1948 sionistisista puolisolitaallisista ryhmistä, II MS:n veteraaneista ja holokaustista selvinneistä perustettu Israelin valtiollinen armeija. Vuonna 2023 IDF:n aktiivipalveluksessa oli 169 500 henkeä, joista valtaosa on asevelvollisia.

Israelissa asevelvollisuus on pakollinen juutalaisille ja druuseille sukupuolesta riippumatta sekä tšerkessimiehille. Opiskelijat saavat lykkäystä, ja vapautuksen saavat naiset, jotka ovat naimisissa tai joilla on lapsia. Lisäksi pakollinen reservipalvelu ulottuu 40 vuoden ikään asti. Vuodesta 2024 lähtien myös aiemmin vapautetut ultraortodoksiset juutalaiset miehet ovat olleet asevelvollisia.

IDF:ää on toistuvasti syytetty useista laajasti dokumentoiduista ihmisoikeusrikkomuksista, joihin kuuluvat kidutus, laittomat surmat ja pidätykset sekä vuodesta 2023 lähtien kansanmurha palestiinalaisia kohtaan miehityksellä alueilla ja Israelissa. Syytöksiä ovat esittäneet YK:n elimet, ihmisoikeusjärjestöt ja kansalaisyhteiskunta. Yksi IDF:ää Israelin sisällä kritisoivista äänekkäimmistä tahoista on veteraanien johtama järjestö Breaking the Silence, jonka tavoitteena on paljastaa miehityksien alueiden arkea sekä lopettaa miehitys.

Lähteet:

<https://theweek.com/history/origins-of-the-israel-defence-forces>

<https://www.britannica.com/topic/Israel-Defense-Forces>

<https://www.state.gov/reports/2022-country-reports-on-human-rights-practices/israel-west-bank-and-gaza/>

International Institute for Strategic Studies (15 February 2023). *The Military Balance 2023*. London: Routledge. p. 331. ISBN 9781032508955. Archived from the original on 1 March 2023. Retrieved 18 October 2023.

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2024/12/amnesty-international-concludes-israel-is-committing-genocide-against-palestinians-in-gaza/>

<https://www.ohchr.org/en/press-releases/2025/09/israel-has-committed-genocide-gaza-strip-un-commission-finds>

Israelin vetäytyminen Gazasta (2005)

Ariel Sharonin hallitus päätti vetää Israelin joukot pois Gazasta vuonna 2005 toisen intifadan päätyttyä aselepoon. Aseleposopimuksesta huolimatta Gazasta vetäytyminen oli kuitenkin yksipuolinen eikä seurausta neuvotteluista palestiinalaisten kanssa. Vetäytymiseen kuului 21 israelilaisten siirtokuntien purkaminen sekä Israelin puolustusvoimien (IDF) joukkojen vetäytyminen kaistalta. Israelilla oli useita syitä vetäytyä Gazasta. Yhtäältä se auttoi vastaamaan sisäpoliittisiin kriiseihin, kuten ”palestiinalaiseen terrorismiin”, sekä miehityksen taloudellisiin kustannuksiin. Toisaalta vetäytyminen mahdollisti paremman suojan niille Länsirannan siirtokunnille, joissa oli enemmän asukkaita. Vetäytymisestä huolimatta Israel on käytännössä säilyttänyt Gazan miehityksen, koska se kontrolloi käytännössä sen rajoja kokonaisuudessaan. Silti se väittää, ettei sillä ole minkäänlaisia velvoitteita Gazan asukkaista huolehtimiseen. Israel on myös eskaloinut väkivaltaa Gazaan useita kertoja erityisesti Hamasin noustua valtaan vuonna 2006.

Lähteet:

B'Tselem. (n.d.). *The Gaza Strip*. Retrieved May 17, 2026, from https://www.btselem.org/gaza_strip

Institute for Middle East Understanding. (n.d.). *Putting Gaza in formaldehyde: Israel's disengagement a decade later*. <https://imeu.org/resources/gaza/putting-gaza-in-formaldehyde-israels-disengagement-a-decade-later/235>

Jasser Arafat

Jasser Arafat (1929-2004) oli yksi Palestiinan vapauskamppailun johtohahmoista ja hän oli Palestiinan vapautusjärjestön puheenjohtaja vuodesta 1969 vuoteen 2004. Aluksi hän omaksui jyrkän linjan Israelia kohtaan, mutta päätyi lopulta kannattamaan kahden valtion mallia. Hän totesikin vuonna 1988 Israelilla olevan oikeus olla olemassa. Uusi lähestymistapa johti vuoden 1993 Oslon sopimukseen (katso: Oslon rauhanprosessi), jota on kuitenkin arvosteltu Israelin miehityksen legitimoimisesta. Samoin sitä on pidetty puutteellisena tapana toteuttaa kahden valtion malli. Arafat toimi myöhemmin Palestiinalaishallinnon presidenttinä vuodesta 1994 kuolemaansa saakka vuonna 2004. Hän on edelleen kiistanalainen hahmo palestiinalaisten keskuudessa, johtuen hänen valmiudestaan hyväksyä Oslon sopimuksen ehdot. Osa pitää häntä vapautustaistelijana, kun taas jotkut tuomitsevat hänen halukkuutensa toimia Israelin määräysvallan alaisena.

Lähteet:

https://www.passia.org/media/filer_public/90/13/90137bde-26ed-4f4e-b79b-272c511c55d6/dictionary_of_palestinian_political_terms.pdf

Ghanem, As'ad (2010). *Palestinian Politics after Arafat: A Failed National Movement*. (pp. 259) Indiana University Press.

<https://www.washingtonpost.com/wp-dyn/articles/A41509-2004Nov10.html>

Kahden valtion malli

Kahden valtion malli on melko yleisesti ehdotettu ratkaisu Palestiinan kysymykseen. Tässä mallissa itsenäinen Palestiinan valtio perustettaisiin itsenäisen Israelin valtion rinnalle. Ensimmäisen kerran kahden valtion mallia ehdotettiin YK:n vuoden 1947 ehdotelmassa Palestiinan jakamiseksi. Suunnitelmassa Israelin valtiolle olisi myönnetty yli 60% maa-alueista. YK:n suunnitelma jäi jäihin kun Israelin valtio perustettiin vuonna 1948. Toisen kerran suunnitelma sai kannatusta Oslon rauhanprosessin yhteydessä (katso myös: "Oslon rauhanprosessi). Rauhanprosessin tuloksena oli Palestiinalaishallinto PA:n perustaminen sekä Länsirannan jako vyöhykkeisiin, joista osalla hallinnollisista asioista vastaa PA, osassa Israel. Todellisuudessa Länsirannan jako ei edusta kahden valtion mallia, vaan pikemminkin legitimoii Israelin laittoman miehityksen. Keskeisin ongelma kahden valtion mallissa on Israelissa asuvien palestiinalaisten, sekä palestiinalaispakolaisten oikeuksien takaaminen.

Lähteet:

Agbaria, A. K., & Mustafa, M. (2012). Two states for three peoples: the “Palestinian-Israeli” in the Future Vision Documents of the Palestinians in Israel. *Ethnic and Racial Studies*, 35(4), 718–736. <https://doi.org/10.1080/01419870.2011.598234>

Biger, G. (2021). The Partition Plans for Palestine—1930–1947. *Israel Studies (Bloomington, Ind.)*, 26(3), 24–45. <https://doi.org/10.2979/israelstudies.26.3.03>

Malik, I. (2001). Analysis of Oslo Accords. *Strategic Studies*, 21(2), 134-145. Institute of Strategic Studies Islamabad.

Kansanmurha

Mikä tahansa teko, jonka tarkoituksena on tuhota osittain tai kokonaan kansallinen, rodullinen, etninen tai uskonnollinen ryhmä. Israelin voidaan katsoa harjoittavan kansanmurhaa kyseisen määritelmän mukaisesti, sillä sen uhrit ovat pääasiassa olleet siviilejä. Tämän lisäksi se tarkoituksellisesti tuhoaa sairaaloita sekä estää ruoka-avun saapumista Gazaan. Etelä-Afrikka on nostanut Israelia vastaan kanteen Kansainvälisessä tuomioistuimessa kansanmurhan rikoksesta. Tätä kannetta tukee moni muukin maa, kuten Espanja, Kiina, Brasilia ja Meksiko.

Lähteet:

<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-prevention-and-punishment-crime-genocide>

<https://www.justsecurity.org/89403/the-siege-of-gaza-and-the-starvation-war-crime/>

<https://www.bbc.com/news/articles/cn5wel11pgdo>

<https://www.icj-cij.org/case/192>

Libanonin vuoden 1982 miehitys

Israel miehitti Etelä-Libanonin vuonna 1982 Libanonin sisällissodan (1975-1990) yhteydessä, joka käytiin Libanonin rintaman, Libanonin kansallisen vastarintaman ja useiden muiden toimijoiden välillä. Israel tuki Libanonin rintamaa sen taisteluissa palestiinalaisia joukkoja vastaan jo ennen miehitystä. Libanon oli jo pidempään ollut Israelin tähtäimessä sen suuren palestiinalaisista koostuvan pakolaisväestön ja pakolaisten poliittisen, Palestiinan vapautusjärjestö PLO:n johtaman mobilisaation vuoksi. Miehityksen taustalla oli siten Israelin halu tuhota PLO:n infrastruktuuria ja heikentää sen organisaatiota, joka onnistui, kun PLO pakotettiin pakenemaan Libanonista Tunisiaan. Israelin miehitys oli brutaali. Miehityksen alkuajankana vuonna 1982 se toteutti yhdessä Libanonin rintaman kanssa massamurhan Shatilan ja Sabran pakolaisleireillä läntisessä Beirutissa, jossa kuoli arvioiden mukaan 800-2000 siviiliä.

Israel on perustellut Libanonin miehitystä osana sen 'terrorismia vastaan' käymäänsä sotaa palestiinalaista vastarintaa vastaan. Hyökkäykset eivät ole loppuneet edes Israelin vetäytyttyä maasta vuonna 2000, vaan se on jatkanut äärimmäistä väkivaltaansa esimerkiksi vuosien 2006, 2024 ja 2026 hyökkäysten yhteydessä.

Lähteet:

Hamilton, K. (2011). The moral economy of violence: Israel's first Lebanon War, 1982. *Critical Studies on Terrorism*, 4(2), 127–143. <https://doi.org/10.1080/17539153.2011.586199>

Kaufman, A. (2009). From the Litani to Beirut - Israel's invasions of Lebanon, 1978-85: Causes and consequences. In S. Catignani & C. Jones (Eds.), *Israel and Hizbollah* (1st ed., pp. 25–38). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203865521-3>

Sogge, E. L. (2026, February). *Disarming the Camps—Palestinian factions and the limits of Lebanese sovereignty*. Middle East Research and Information Project. <https://www.merip.org/2026/02/disarming-the-camps-palestinian-factions-and-the-limits-of-lebanese-sovereignty/>

Miehitys

Vihamielinen sotilaallisen vallan käyttö alueella, jota ei ole kansainvälisessä oikeudessa tunnustettu maan alueeksi. Israel miehittää tällä hetkellä osia Gazan kaistasta, suuria osia Länsirannasta armeijansa ja siirtokuntiensa kautta, Syyrialle laillisesti kuuluvia Golanin kukkuloita sekä osia Etelä-Libanonista.

Lähteet:

Benvenisti, Eyal (2004) *The international law of occupation* (pp. 43) Princeton University Press https://www.nytimes.com/2012/01/25/opinion/the-justice-of-occupation.html?_r=0

<https://www.bbc.com/news/articles/cjerjzxlpvdo>

<https://edition.cnn.com/2025/02/17/middleeast/israel-lebanon-ceasefire-withdrawal-latam-hnk-intl/index.html>

Mahmud Abbas

Mahmud Abbas (s. 1935) on ollut Palestiinalaishallinnon toinen ja nykyinen presidentti vuodesta 2005 alkaen. Hän on aina edustanut Fatahin maltillisempaa siipeä ja oli yksi ensimmäisistä joka vaati neuvotteluita heidän ja israelilaisten välille, tehden näin jo vuonna

1977. Hänen maltillisuutensa ja neuvotteluhaluutensa vuoksi hän on tuominnut Hamasin lokakuun 7. päivän iskujen jälkeen ja vaatii heitä luopumaan vallasta Gazan kaistalla. Häneen on kohdistunut myös useita korruptiosyytöksiä, jotka ovat koskeneet niin hänen avustajiaan kuin hänen poikiaan. Palestiinalaiset pitävät Abbasin hallitusta lähinnä Israelin sätkynukkena. Tämän ja korruptioskandaalien vuoksi hänen kannatuslukunsa olivat toukokuussa 2025 kaikkien aikojen alhaisimmat - vain 19 %. Palestiinalaisten näkemyksille on vankka pohja, sillä Israelin viranomaisetkaan eivät pidä Abbasia rauhankumppanina. Sen sijaan häntä luonnehditaan lähinnä uhkaamattomaksi ja jopa Israelin omaisuudeksi.

Lähteet:

<https://web.archive.org/web/20220612072330/https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/162-no-exit-gaza-israel-between-wars.pdf> (pp. 33)

<https://www.bbc.com/news/articles/c4g20pj6epvo>

<https://www.pcpsr.org/en/node/997>

<https://nationalpost.com/news/canada/palestinian-authority-wants-ottawas-help-seizing-former-arafat-advisors-canadian-assets>

<https://www.reuters.com/article/idUSL9347117>

<https://time.com/archive/6642596/the-stateless-statesman/>

Mahmud Darwish

Mahmud Darwish (1941-2008) oli palestiinalainen runoilija ja kirjailija. Hänen merkittävin työnsä on Palestiinan itsenäisyysjulistuksen kirjoittaminen vuonna 1988. Darwish ja hänen perheensä joutuivat pakenemaan Libanoniin kotikylästään al-Birwasta Nakban aikana. He palasivat myöhemmin Israeliin, mutta heille myönnettiin ainoastaan oleskelulupa. Tämä kokemus sai hänet liittymään ensin Israelin kommunistipuolueeseen vuonna 1961 ja myöhemmin Palestiinan vapautusjärjestöön vuonna 1973, jonka toimeenpanevaan komiteaan hänet vuonna 1987 valittiin. Hän erosi kyseisestä komiteasta vuonna 1993, sillä hän vastusti Oslon rauhanprosessin tulosta. Hän kuoli vuonna 2008 oltuaan juuri sydänleikkauksessa Taxisissa. Darwishia arvostetaan edelleen palestiinalaisten keskuudessa, ja häntä pidetään maan kansallisrunoilijana.

Lähteet:

http://news.bbc.co.uk/2/hi/middle_east/7551918.stm

<https://www.theguardian.com/books/2008/aug/11/poetry.israelandthepalestinians>

<https://web.archive.org/web/19990823093225/http://www.geocities.com/Athens/Delphi/2549/darwish.html>

<https://www.aljazeera.com/features/2024/3/13/remembering-mahmoud-darwish-the-poetic-voice-of-palestine>

Nakba I. "katastrofi"

Arabiankielinen sana katastrofille. Sanaa käytetään kuvaamaan palestiinalaisten massakarkoituksia nykypäivän Israelin alueelta vuonna 1948 käydyn arabimaiden ja Israelin välisen sotaa ennen, sen aikana ja sen jälkeen. Palestiinalaisten massakarkoitus edesauttoi Israelin valtion synnyssä, sillä Israel sai karkoitusten myötä runsaasti vapaata maata maansa perustamiseksi. Nakba muovaa yhä palestiinalaisten elämää, sillä Palestiinan kansan hajaantuminen ympäri maailmaa hajotti kokonaan sen aikaisen palestiinalaisen yhteiskunnan.

Lähteet:

Khalidi, Rashid (2020) *The Hundred Years' War on Palestine* (pp. 12, 73, 76, 231) Metropolitan

Books.Manna, Adel (2013). "The Palestinian Nakba and Its Continuous Repercussions". *Israel Studies*. 18 (2): 86–99.

Manna, Adel (2022) (pp. 2) *Nakba and Survival: The Story of Palestinians Who Remained in Haifa and the Galilee, 1948-1956*. University of California Press.

Nälänhätä

Tilanne, jossa ruokavarat tietyllä alueella loppuvat suhteellisen lyhyessä ajassa. Nälänhädän voi aiheuttaa sota, sadon epäonnistuminen, laajamittainen köyhyys tai luonnonkatastrofi. YK:n määritelmän mukaan tilannetta voidaan kuvata nälänhädäksi jos se täyttää seuraavat kolme kriteeriä: 1) ainakin 20 % kotitalouksista kärsii äkillisestä ruoan puutteesta 2) ainakin 30 % lapsista kärsii akuutista aliravitsemuksesta ja 3) alueen kuolleisuusaste on enemmän kuin kaksi henkilöä per kymmentuhatta henkilöä yhden päivän aikana. Gazassa on tällä hetkellä nälänhätä, eikä Israelin ilmaiskut Palestiinan viljelysmaahan tai avun pääsemisen estäminen Gazaan auta tilannetta.

Lähteet:

<https://news.un.org/en/story/2024/03/1147661>

<https://news.un.org/en/story/2025/08/1165702>

Oslon rauhanprosessi

Oslon rauhanprosessi käytiin salaisina neuvotteluina vuonna 1993 PLO:n ja Israelin välillä. Rauhansopimuksen keskeisimpiä tuloksia olivat Palestiinalaishallinto PA:n perustaminen,

sekä Länsirannan jako kolmeen "turvallisuus"vyöhykkeeseen. Jotkut olivat toiveikkaita, että sopimus olisi askel kohti kahden valtion mallia, mutta todellisuudessa sopimuksen voidaan katsoa legitimoineen Israelin laittoman miehityksen Länsirannalla. C-vyöhykkeellä Israelilla on täysi vastuu hallinnollisista- sekä turvallisuusasioista. Se kattaa suurimman osan Länsirannan alueesta. Alueella C, Palestiinalaisten liikkumista on rajoitettu tai se on estetty kokonaan. Oslon rauhansopimuksen piti alunperin olla väliaikainen, mutta vaikka se raukesi toisen Intifadan alkaessa, jäivät Länsirannan aluejako ja laitton miehitys voimaan.

Lähteet:

Baumgart-Ochse, C. (2009). Democratization in Israel, politicized religion and the failure of the Oslo peace process. *Democratization*, 16(6), 1115–1142.

B'Tselem. (2004, August). Forbidden roads: Israel's discriminatory road regime in the West Bank (Information sheet) https://www.btselem.org/download/200408_forbidden_roads_eng.pdf

Malik, I. (2001). Analysis of Oslo Accords. *Strategic Studies*, 21(2), 134-145. Institute of Strategic Studies Islamabad.

Osmanivallan aika

Osmanivallan aika Palestiinassa alkoi vuonna 1516 Osmanivaltakunnan voitettua mamelukkien armeijan ja päättyi Britannian valloitukseen ensimmäisen maailmansodan aikana vuonna 1917. Alue integroitui osaksi Osmanien hallinnollisia, taloudellisia ja oikeudellisia rakenteita. Palestiinaa hallittiin provinssijärjestelmän kautta, joka oli sidoksissa Damaskokseen ja myöhemmin Beiruttiin, kun taas Jerusalemissa oli erityinen hallinnollinen asema sen uskonnollisen merkityksen vuoksi.

1800-luvulla Tanzimat-uudistukset muuttivat merkittävästi maanomistusta, verotusta ja hallintoa. Uudistukset vaikuttivat maaseudun sosiaalisiin suhteisiin sekä lisäsivät eurooppalaista taloudellista ja poliittista vaikutusvaltaa alueella. Osmanivaltakunta alkoi heikentyä 1800- ja 1900-lukujen taitteessa samaan aikaan arabinationalismin ja sionistisen siirtolaisuuden nousun kanssa.

Lähteet:

Eugene Rogan, *The Arabs: A History* (London: Penguin, 2009), pp. 80–109.

Beshara Doumani, *Rediscovering Palestine* (1995), pp. 23–45.

Alexander Schölch, *Palestine in Transformation* (Washington, DC: Institute for Palestine Studies, 1993), pp. 49–76.

[Encyclopaedia Britannica – Ottoman Empire](#)

PACBI

Palestiinalainen Israelin akateemista ja kulttuurista boikottia ajava kampanja, perustettiin vuonna 2004. Se kehottaa boikotoimaan nimenomaan israelilaisia akateemisia ja kulttuurilaitoksia. PACBI on Palestiinan BDS-kansalliskomitean (BNC) perustajajäsen, ja sen tehtävänä on valvoa BDS-liikkeen akateemisen ja kulttuurisen boikotin osa-alueita.

Lähteet:

BDS Movement. <https://bdsmovement.net/>

<https://www.bdsmovement.net/pacbi/cultural-boycott-guidelines>

Pakolainen

Henkilö, joka on joutunut ylittämään maan rajan paetakseen sotaa tai muunlaista ihmisen aiheuttamaa katastrofia tai vaihtoehtoisesti luonnonkatastrofia. Suuri osa palestiinalaista pakolaisista on henkilöitä, jotka joutuivat pakenemaan Nakban tai Naksan aikana. Virallisesti palestiinalaisia pakolaisia on 5.6 miljoonaa, mutta luvun uskotaan olevan suurempi.

Lähteet:

<https://www.unhcr.org/us/about-unhcr/who-we-protect/refugees>

<https://www.unrwa.org/who-we-are/frequently-asked-questions>

Palestiinalaishallinto (PA)

Palestiinalaishallinto (PA) perustettiin Oslon rauhanprosessin seurauksena Länsirannalle ja Gazaan. PA noudattaa vallan kolmijakoa. On kuitenkin tärkeää huomioida, että koloniaalisessa ympäristössä PA:lla ei ole mahdollisuuksia tai resursseja toimia "oikean" valtion tavoin. Miehitetyllä Länsirannalla PA ylläpitää turvallisuutta ja valvontaa, ja sitä on siksi kuvailtu "Israelin oikeana kätenä". PA vastaa usein esimerkiksi turvallisuushenkilöstöstä miehitettyjen alueiden tarkastuspisteillä. Sitä on kritisoitu myös byrokraattisuudesta ja läpinäkymättömyydestä. Länsirannalla PA:n suurin puolue on Fatah, ja Gazassa Hamas. Hamasin valtaannousun jälkeen 2006 Gazassa ei olla pidetty vaaleja.

Lähteet:

B'Tselem. (2004, August). Forbidden roads: Israel's discriminatory road regime in the West Bank (Information sheet) . Available at:

https://www.btselem.org/download/200408_forbidden_roads_eng.pdf

Malik, I. (2001). Analysis of Oslo Accords. Strategic Studies, 21(2), 134-145. Institute of Strategic Studies Islamabad.

Sen, S. (2022). *Decolonizing Palestine: Hamas between the anticolonial and the postcolonial* / Somdeep Sen. Cornell University Press. <https://doi.org/10.1515/9781501752766>

Weizman, E. (2007). *Hollow land: Israel's architecture of occupation* / Eyal Weizman. Verso.

Palestiinan vapautusjärjestö (PLO)

Palestiinan vapautusjärjestö PLO perustettiin 1964 arabivaltioiden toimesta, ajamaan Palestiinan vapautusta. Sen ensimmäisenä tavoitteena ei ollut Palestiinalaisvaltion perustaminen vaan Palestiinan vapautus panarabilaisessa viitekehyksessä. Vuoden 1967 sodan jälkeen PLO irtautui lopulta arabiavaltioiden ohjauksesta, ja alkoi toimia itsenäisenä päätöksentekijänä ja palestiinalaisten omana, nationalistisena liikkeenä Israelin miehitysvaltaa vastaan. Vuoden 1974 Rabatin konferenssissa PLO tunnustettiin Palestiinalaisten yksinomaisena edustajana. Fatah-johtaja Yasir Arafat toimi PLO:n hallituksen puheenjohtajana vuodesta 1969 aina vuoteen 2004 saakka. Arafat toi PLO:n mukaan Oslon rauhanneuvotteluihin. Oslon rauhansopimuksessa Israel tunnusti Palestiinan vapautusjärjestö PLO:n (Palestine Liberation Organization) palestiinalaisten edustajana, muttei kuitenkaan Palestiinaa valtiona, siinä missä PLO tunnusti Israelin valtion.

Lähteet:

Frisch, H. (2012). Territorializing the PLO: The PLO and Mass Mobilization. In *Countdown to Statehood* (pp. 35–58). State University of New York Press. <https://doi.org/10.1515/9781438403410-005>

Hamid, R. (1975). What is the PLO? *Journal of Palestine Studies*, 4(4), 90–109. <https://doi.org/10.2307/2535603>

Malek, C. (n.d.). *Palestine Liberation Organization (I)*. Interactive Encyclopedia of the Palestine Question – Palquest. <https://www.palquest.org/en/highlight/162/palestine-liberation-organization-i>

Paluun suuri marssi

Paluun suuri marssi oli mielenosoitusten sarja, joka alkoi maan päivänä 30. maaliskuuta vuonna 2018, ja päättyi loppuvuodesta 2019. Palestiinalaiset Gazassa alkoivat järjestää säännöllisiä protesteja Gazaa ympäröivällä aidalla, vaatien Israelin vuonna 2007 aloittaman saarron lopettamista, sekä palestiinalaisten paluuoikeuden täyttämistä. Yleensä perjantaisin järjestettyihin mielenosoituksiin kokoontui kymmeniä tuhansia mielenosoittajia, ja mukana oli myös naisia, lapsia ja vanhuksia. Israel kehysti mielenosoitukset laittomiksi jo ennen niiden alkamista, pyrki useaan otteeseen estämään niiden järjestämisen ja julisti jo etukäteen, että

tulisi hajottamaan ne väkivaltaisesti. IDF asetti tusinoittain tarkka-ampujia raja-aidalle, ja useat viranomaiset hyväksyivät ja oikeuttivat tuliaseiden käyttämisen kaikkia protestoijia vastaan, jotka lähestyisivät aitaa tai pyrkisivät vahingoittamaan sitä. Säädösten tuloksen, 223 palestiinalaista, joista 46 oli alaikäisiä kuoli, ja noin 8000 loukkaantui. Suurin osa tapetuista tai loukkaantuneista oli aseettomia, eikä ollut aiheuttanut välitöntä uhkaa israelilaisille sotilaille.

Lähteet:

Amnesty International. (2018, October 19). *Six months on: Gaza's Great March of Return*.

Amnesty International.
<https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2018/10/gaza-great-march-of-return/>

B'Tselem. (n.d.). *The Gaza Strip*. Retrieved May 17, 2026, from https://www.btselem.org/gaza_strip

Paluuoikeus

Paluuoikeuden mukaisesti palestiinalaisilla ja heidän jälkeläisillään on oikeus palata kotimaahansa. Tämän lisäksi heillä tulisi olla oikeus saada takaisin se omaisuus, josta he tai heidän esi-isänsä joutuivat luopumaan paetessaan. Kyseinen oikeus koski kaikkia, jotka karkotettiin Palestiinasta Nakban, Naksan (kuuden päivän sota vuonna 1967) ja Israelin myöhempien pakkosiirtojen aikana. Israelilla on myös oma "paluuoikeus", joka myöntää jokaiselle juutalaiselle oikeuden "palata" Palestiinaan. Heille myös myönnetään automaattisesti Israelin kansalaisuus riippumatta siitä onko heillä minkäänlaisia siteitä maahan.

Lähteet:

https://www.passia.org/media/filer_public/90/13/90137bde-26ed-4f4e-b79b-272c511c55d6/dictionary_of_palestinian_political_terms.pdf

Pinkkipesu

Pinkkipesuun syyllistyneet yritettävät esittää tukevansa LGBTQIA+ -yhteisöä pinnallisella viestinnällä, tarkoitusperänään asiat joilla ei ole mitään tekemistä LGBTQIA+ -yhteisön kanssa. Israel on toistuvasti syyllistynyt pinkkipesuun vertailemalla Israelissa tunnustettuja homoseksuaalisten oikeuksia vastaaviin Palestiinassa tunnustumattomiin oikeuksiin. Israel on jopa myöntänyt homoseksuaalisille palestiinalaisille turvapaikkoja Israelissa osoituksena väitetystä homoseksuaalisille palestiinaisille osoittamastaan tuesta. Tämän tarkoitusperänä on lannistaa queer-yhteisön osoittamaa solidaarisuutta palestiinalaisia kohtaan. Israelin

hallituksen on myös varsin tekopyhää väittää, että he haluaisivat suojella yhtäkään palestiinalaista vainolta.

Lähteet:

<https://decolonizepalestine.com/rainbow-washing/pinkwashing/>

Atshan, Sa'ed (2020). Global Solidarity and the Politics of Pinkwashing. *Queer Palestine and the Empire of Critique*. (pp. 105) Stanford University Press.

Sionismi

Sionismin mukaan tulisi luoda Palestiinan kolonisaation kautta juutalainen valtio. Tässä kyseisessä valtiossa tulisi olla niin paljon juutalaisia kuin mahdollista ja niin vähän palestiinalaisia kuin mahdollista. Nimitys tulee Siioninvuoresta, joka on kukkula lähellä Jerusalemiä ja joka symboloi "juutalaista kotimaata". Sionismi syntyi 1800-luvun loppupuolella, ja on nykyään Israelin kansallinen ideologia.

Lähteet:

Khalidi, Rashid (2020) *The Hundred Years' War on Palestine* (pp. 76) Metropolitan Books.

Pixner Bargil (2010) *Paths of the Messiah* (pp. 320-322) Ignatius Press
Article 14 of the Basic Laws of Israel

Sotarikos

Geneven sopimuksen määrittelemien sodan oikeussääntöjen, kuten siviilien murhaamisen kiellon, kidutuksen kiellon, seksuaalisen väkivallan kiellon tai siviilien omaisuuden tarpeeton tuhoamisen kiellon rikkominen. Israel on syyllistynyt sotarikoksiin Gazassa. Esimerkkejä Israelin sotarikoksista ovat siviilirakennusten, kuten sairaaloiden, silmitön pommittaminen, avun perille saapumisen estäminen Gazassa ja avustustyöntekijöiden murhaaminen, vangittujen palestiinalaisten seksuaalinen hyväksikäyttäminen ja vangittujen palestiinalaisten murhaaminen. Edellä oleva lista ei ole millään tavalla tyhjentävä.

Lähteet:

<https://unric.org/en/international-law-understanding-justice-in-times-of-war/>

<https://www.ohchr.org/en/press-releases/2024/10/un-commission-finds-war-crimes-and-crimes-against-humanity-israeli-attacks>

<https://www.aljazeera.com/news/2025/5/27/heartbreaking-chaos-in-gaza-as-starving-palestinians-seek-us-israeli-aid>

<https://observers.france24.com/en/middle-east/20231013-israeli-army-tweets-video-that-appears-to-show-soldiers-shooting-palestinians-who-surrendered>

<https://www.ohchr.org/en/press-releases/2024/02/israelopt-un-experts-appalled-reported-human-rights-violations-against>

Sumud

”Läpinäkyvyys” tai ”luja sinnikkyys” arabiaksi kuvaa palestiinalaisten väkivallatonta jokapäiväistä vastarintaa Israelin miehitystä vastaan. Sitä käytetään yleisesti viittaamaan erilaisiin koordinoituihin strategioihin sekä jokapäiväisiin kulttuurin säilyttämisen tekoihin sorron keskellä. Termi otettiin käyttöön 1960-luvulla poliittisena symbolina, ja myös PLO käytti sitä kansallisen asian edistämiseen. 1970-luvulla Jordanian ja Palestiinan yhteiskomitea perusti Sumud-apurahaston, minkä seurauksena termi yhdistettiin ulkoiseen apuun ja vastarintaan diasporan/ylhäältä alas -periaatteiden mukaisesti. Miehitettyjen alueiden ruohonjuuritason liikkeet kuitenkin käyttivät sitä uudelleen 1980-luvulla yhdistäen sen enemmän strategiseen kansalaistottelemattomuuteen ja väkivallattomaan vastarintaan.

Lähteet:

<https://www.palquest.org/en/highlight/33633/sumud>

Sykes–Picotin sopimus

Sykes–Picotin sopimus oli salainen sopimus, joka solmittiin vuonna 1916 Iso-Britannian ja Ranskan välillä ja Venäjän hyväksynnällä. Sopimus koski Osmanivaltakunnan arabialueiden jakamista Osmanien valtakunnan tappion jälkeen ensimmäisessä maailmansodassa. Iso-Britannian diplomaatin Mark Sykesin ja ranskalaisen diplomaatin François Georges-Picotin neuvottelema sopimus jakoi Lähi-idän suoran ja epäsuoran eurooppalaisen hallinnan vaikutusalueisiin.

Sopimuksen mukaan Palestiina määrättiin kansainväliseen hallintaan sen uskonnollisen merkityksen vuoksi. Sopimuksen paljastuminen lisäsi alueen paikallisten väestöjen keskuudessa laajaa epäluottamusta Britanniaa ja Ranskaa kohtaan, koska se oli ristiriidassa sodanaikaisten arabien itsenäisyyttä koskevien lupauksen kanssa. Ensimmäisen maailmansodan aikana Iso-Britannia oli tehnyt ristiriitaisia lupauksia varmistaakseen tiettyjen alueellisten liittolaisuussuhteiden säilymisen. Merkittävä esimerkki on esimerkiksi Iso-Britannian egyptiläisen komissaarin Sir Henry McMahonin ja Mekan Sharifi Husseinin välinen kirjeenvaihto, jossa arabeille luvattiin itsenäisyys vastineeksi kapinasta Osmanien valtakuntaa vastaan. Samanaikaisesti Britannia neuvotteli salaisesti Sykes–Picotin sopimuksen Ranskan kanssa alueen jakamiseksi. Sopimuksesta tuli myöhemmin eurooppalaisen kolonialismin ja mielivaltaisen rajojen piirtämisen symboli modernissa Lähi-idässä.

Lähteet:

James Barr, *A Line in the Sand* (New York: Simon & Schuster, 2011), pp. 7–29.

David Fromkin, *A Peace to End All Peace* (New York: Holt, 1989), pp. 189–198.

Eugene Rogan, *The Fall of the Ottomans* (New York: Basic Books, 2015), pp. 332–341.

[Britannica – Sykes-Picot Agreement](#)

Toinen intifada

Oslon sopimusten (1993) allekirjoittamisen jälkeen vuonna kävi pian ilmi, ettei Israelilla ollut aikomusta luopua vuonna 1967 miehittämistään alueista. Israelilaisten siirtokuntalaisten määrä jatkoi kasvuaan, minkä lisäksi Israel viivytteli allekirjoitettujen sopimusten toimeenpanemista ja vaati oikeutta neuvotella sopimusten ehdoista uudelleen. Myös palestiinalaisten luottamus Palestiinalaishallintoa kohtaan alkoi heikentyä. Seurauksena oli toisen intifadan (myös "al-Aqsa intifada") puhkeaminen syyskuussa 2000, kun Israelin Likud-puolueen johtaja Ariel Sharon vieraili palestiinalaisten pyhällä paikalla Haram al-Sharifissa. Seitsemän palestiinalaista mielenosoittajaa ammuttiin kuoliaaksi. Mielenosoitukset levisivät nopeasti, ja jälleen Israel vastasi voimakkaalla väkivallalla tappaen seitsemänkymmentä palestiinalaista ensimmäisen viikon aikana. Israel väitti Oslon sopimusten rauenneen, mutta säilytti silti Länsirannan aluejaon rakentaen vähitellen satoja tiesulkuja ja määräten pysyviä sulkuja kylien, pakolaisleirien ja kaupunkien välille. Toinen intifada päättyi helmikuussa 2005 Sharonin ja Palestiinalaishallinnon presidentin Mahmoud Abbasin allekirjoittamaan tulitaukosopimukseen.

Lähteet:

Isaac, J., & Rizik, M. (2002). The viability of the Palestinian state and Israel's settlement policy. *Palestine - Israel Journal of Politics, Economics, and Culture*, 9(4), 76

Roger Heacock. (n.d.). *The Second Intifada, 2000–2005*. PalQuest. <https://www.palquest.org/en/highlight/33567/second-intifada-2000-2005>

Valkoinen kirja (1939)

Vuoden 1939 Valkoinen kirja oli Britannian hallituksen poliittinen ohjelmajulistus, joka julkaistiin palestiinalaisen arabikapinan jälkeen. Se merkitsi muutosta Britannian aiempaan politiikkaan, joka oli sallinut laajan juutalaisen maahanmuuton Palestiinaan. Valkoisessa kirjassa ehdotettiin juutalaisten maahanmuuton rajaamista 75 000 henkilöön viiden vuoden aikana sekä maan jakamisen rajoittamista juutalaisille asuttajille tietyillä alueilla. Lisäksi siinä ehdotettiin itsenäisen palestiinalaisvaltion perustamista kymmenen vuoden sisällä arabien ja juutalaisten yhteishallinnolla.

Sionistiset järjestöt vastustivat Valkoista kirjaa, koska se rajoitti maahanmuuttoa aikana, jolloin antisemitismi Euroopassa voimistui. Palestiinalaiset arabijohtajat puolestaan pitivät uudistuksia riittämättöminä, koska Britannia säilytti edelleen siirtomaahallintonsa eikä pysäyttänyt kasvavaa, sionistista asutusta välittömästi.

Lähteet:

Benny Morris, *Righteous Victims* (New York: Vintage, 1999), pp. 138–147.

Charles D. Smith, *Palestine and the Arab-Israeli Conflict* (2021), pp. 149–153.

Martin Bunton, *The Palestinian-Israeli Conflict* (2013), pp. 34–38.

[Avalon Project – British White Paper of 1939](#)

Vihreä linja

Myös aselepolinjana tunnettu raja, joka perustettiin 1949 vuoden 1948 arabimaiden ja Israelin välisen sodan jälkeen. Se tuli edustamaan rajaa Israelin ja naapurimaiden Egyptin, Jordanian, Libanonin ja Syyrian välillä, ja on edelleen Israelin, Gazan ja Länsirannan välinen juridinen raja. Vuoden 1969 kuuden päivän sodan jälkeen Israel on kuitenkin rikkonut näitä rajoja miehittämällä tai rakentamalla laittomia siirtokuntia ja ottamalla käyttöön erilaisia militarisoituja valvontamuotoja palestiinalaisalueilla. Merkittäviä esimerkkejä ovat 186 km:n pituisen muurin rakentaminen Länsirannalle, miehitettyyn Itä-Jerusalemiin ja sen ympäristöön vuonna 2003 sekä Gazan vuonna alkanut saarto 1990, jota pidetään yleisesti kollektiivisena rangaistuksena. Haagin yleissopimus ja neljännen Geneven yleissopimuksen 33 artikla kieltävät tällaisen rangaistuksen.

Lähteet:

<https://www.un.org/unispal/document/auto-insert-194572/>

<https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/hague-conv-iv-1907>

Yhden valtion malli

Yhden valtion mallin mukaisesti tulisi luoda yksi valtio Israelin, Länsirannan ja Gazan alueelle. Tämä valtio olisi demokraattinen ja maa antaisi yhtäläiset perusoikeudet kaikille kansalaisilleen. Israelin hallinto ei pidä kyseisestä mallista, sillä tällä tavalla perustetussa valtiossa olisi enemmän palestiinalaisia kuin juutalaisia. Tämän takia se puhuukin oman yhden valtion mallinsa puolesta. Israelin versiossa Länsiranta ja Gaza liitettäisiin suoraan Israeliin, ja näiden alueiden asukkaat joko karkotettaisiin tai heiltä evättäisiin äänioikeus. Täten Israel välttäisi edellä mainitun demografisen ongelman.

Lähteet:

https://www.passia.org/media/filer_public/90/13/90137bde-26ed-4f4e-b79b-272c511c55d6/dictionary_of_palestinian_political_terms.pdf

<https://web.archive.org/web/20170630054834/http://www.reut-institute.org/Publication.aspx?PublicationId=346>